

6.17.13.7. Žebříky

<http://www.guard7.cz/nabidka/lexikon-bozp/pracoviste/zebriky>

Práce na žebříku je vždy práce ve výšce. Pokud je výška chodidel od podlahy (terénu) větší než 1,5 m, musí zaměstnavatel provést technická a organizační opatření.

[Zákon č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky.](#)

1. Žebřík může být použit pro práci ve výšce pouze v případech, kdy použití jiných bezpečnějších prostředků není s ohledem na vyhodnocení rizika opodstatněné a účelné, případně kdy místní podmínky, týkající se práce ve výškách, použití takových prostředků neumožňují. Na žebříku mohou být prováděny jen krátkodobé, fyzicky nenáročné práce při použití ručního nářadí. Práce, při nichž se používá nebezpečných nástrojů nebo nářadí jako například přenosných řetězových pil, ručních pneumatických nářadí, se na žebříku nesmějí vykonávat.
2. Při výstupu, sestupu a práci na žebříku musí být zaměstnanec obrácen obličejem k žebříku a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu.
3. Po žebříku mohou být vynášena (snášena) jen břemena o hmotnosti do 15 kg.
4. Po žebříku nesmí vystupovat (sestupovat) ani na něm pracovat současně více než jedna osoba.
5. Žebřík nesmí být používán jako přechodový můstek s výjimkou případů, kdy je k takovému použití výrobcem určen.

6. Žebříky používané pro výstup (sestup) musí svým horním koncem přesahovat výstupní (nástupní) plošinu nejméně o 1,1 m, přičemž tento přesah lze nahradit pevnými madly nebo jinou pevnou částí konstrukce, za kterou se vystupující (sestupující) zaměstnanec může spolehlivě přidržet. Sklon žebříku nesmí být menší než 2,5 : 1, za příčlemi musí být volný prostor alespoň 0,18 m a u paty žebříku ze strany přístupu musí být zachován volný prostor alespoň 0,6 m.

7. Žebřík musí být umístěn tak, aby byla zajištěna jeho stabilita po celou dobu použití. Přenosný žebřík musí být postaven na stabilním, pevném, dostatečně velkém, nepohyblivém podkladu tak, aby příčle byly vodorovné. Závěsný žebřík musí být upevněn bezpečným způsobem a s výjimkou provazových žebříků zajištěn proti posunutí a rozkývání. Provazový žebřík může být používán pouze pro výstup a sestup.

8. U přenosných žebříků musí být zabráněno jejich podklouznutí zajištěním bočnic na horním nebo dolním konci použitím protiskluzových přípravků nebo jiných opatření s odpovídající účinností. Skládací a výsuvné žebříky musí být užívány tak, aby jednotlivé díly byly zajištěny proti vzájemnému pohybu. Pojízdové žebříky musí být před zahájením prací a v jejich průběhu zajištěny proti pohybu. Přenosné dřevěné žebříky o délce větší než 12 m nelze používat.

9. Na žebříku smí zaměstnanec pracovat jen v bezpečné vzdálenosti od jeho horního konce, za kterou se u žebříku opěrného považuje vzdálenost chodidel nejméně 0,8 m, u dvojitého žebříku nejméně 0,5 m od jeho horního konce.

10. Při práci na žebříku musí být zaměstnanec v případech, kdy stojí chodidly ve výšce větší než 5 m, zajištěn proti pádu osobními ochrannými pracovními prostředky.

11. Zaměstnavatel zajistí provádění prohlídek žebříků v souladu s návodem na používání.

12. Chůze na dřevěném dvojitém žebříku (malířské práce) může být prováděna zaškolenými zaměstnanci, pohybují-li se po ploše, kde je vyloučeno nebezpečí ztráty stability žebříku

3.4.10

Průlezné otvory musí mít dostatečné rozměry pro jejich používání osobami. Průlezné otvory nesmějí mít žádný rozměr menší než 0,7 m ve stropech a než 0,6 m u zřídka používaných vstupních otvorů do šachet nebo kanálů. Uvedené rozměry vstupních otvorů nesmí být zužovány **žebříky** nebo stupadly.

5.1

Dopravní komunikace uvnitř staveb a ve venkovních prostorách (dále jen „komunikace“) včetně schodišť, šikmých ramp, pevně zabudovaných **žebříků** a nakládacích a vykládacích prostorů a ramp musí být voleny a umístěny tak, aby zajišťovaly snadný, bezpečný a vyhovující přístup pro pěší nebo jízdu dopravních prostředků, aby nedocházelo k ohrožení zaměstnanců, zdržujících se v jejich blízkosti.

5.23

Pevně zabudované **žebříky** musí být zhotoveny a připevněny tak, aby nemohlo dojít k jejich deformacím nebo k výkyvům. Žebříky musí mít jednotnou vzdálenost příčlí nejvíce 0,33 m; mezi žebříkem a stěnou nebo jakoukoliv konstrukcí na straně výstupu musí být ponechán volný prostor nejméně 0,65 m. Mezi příčlemi a stěnou nebo jakoukoliv konstrukcí na straně odvrácené od výstupu musí být ponechán volný prostor nejméně 0,18 m.

10.1

Ruční ukládání do regálů ve výšce nad 1,8 m musí být prováděno z bezpečných pracovních zařízení (například žebřík, schůdky, pojízdné schody, manipulační plošina).

ČSN 74 3282

- Šířka provozních žebříků je min. 400 mm a max. 600 mm.
- Vzdálenost os příčlí musí být stejná a nesmí být menší než 225 mm a větší než 330 mm.
- Horní hrana poslední příčle musí být ve stejné úrovni jako pochůzná plocha výstupní úrovně.
- Vzdálenost mezi lícem příčle a stěnou (nebo jinou konstrukcí) za žebříkem musí být min. 200 mm, v případě nesouvislé překážky za příčlí 150 mm. Nesouvislá překážka mimo příčel může do prostoru za žebříkem zasahovat.
- Největší délka příčlového žebříku s jednou větví je 10 m, stupadlového žebříku 9 m.
- Provozní žebříky delší se rozdělí na větve tak, aby žádná nebyla delší než 6 m.
- Žebřík musí být vybaven ochranným zařízením proti pádu v případě, že výška větve žebříku je větší než 3 000 mm.
- Začátek ochranného koše smí být v rozmezí 2 200 až 3 000 mm nad nástupní úrovní.
- U žebříku s předpokladem přístupu pouze oprávněné, zacvičené a plně vybavené obsluhy a u žebříků s větší délkou (komíny, stožáryapod.) se dává přednost zachycovači pádu, u ostatních obecně používaných provozních žebříků se použije ochranný koš.
- Vhodný OOPP je schopen zachytit pád lépe než ochranný koš.
- Vstupuje-li se z příčlového provozního žebříku čelně musí štěříny i ochranný koš přesahovat nad výstupní úrovní min. 1 100 mm (s výjimkou otvorů v podlaze).
- V případě, že na výstupní úrovni je zábradlí, musí být zábradlí přerušeno a opatřeno samozavíratelnou brankou dle ČSN EN ISO 14122-4.
- Není-li na hraně výstupní úrovně zábradlí, musí mít konce štěřinů směrem k výstupu sklon 75 stupňů.
- Pokud na výstupní úrovni žebříku nejsou splněny podmínky pro bezpečný pohyb osob dle ČSN EN ISO 14122-1,2 nebo ČSN 73 1901 (např. okraje střech) zřídí se na žebříku přístupová

plošina o rozměrech min. 600×600 mm.

- Opatření pro zajištění bezpečného výstupu z této plošiny stanoví čl. 5.1.17 ČSN 74 3282 (např. ochranné zábradlí v délce min. 1500 mm po obou stranách žebříku, prodloužení zábradlí do vzdálenosti min. 1500 mm od nebezpečné hrany, spec. koncovka pro záchytný systém na konci žebříku umožňující výstup ze žebříku bez odpoutání od zachycovače pádu).
- Otvor v podlaze, kterým prochází žebřík bez ochranného koše musí mít průleznou světlost min. 700×650 mm (u málo používaných otvorů min. 600×600 mm nebo 0 600 mm).
- Nášlapná plocha příčle nebo stupadla musí mít protiskluzový povrch.

Související legislativa

[Zákon č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky.](#)

© [GUARD7](#)